

“He buscat l’equilibri entre el retrat imaginari i el retrat realista d’un llop”

Joseph Smith (Londres, 1980) ha provocat un impacte mundial amb el seu primer llibre, el relat *El llop*, narrat per l’animal mateix. Amsterdam Llibres ens el presenta en versió d’Ernest Riera.

—Què us va portar a ficar-vos en la pell d’un llop?

—En primer lloc, un interès per l’animal. Pel que significa el llop per als humans, com a icona salvatge i com a animal heroic. Volia escriure sobre una cosa que m’atreia i n’era l’ocasió. La figura del llop és una mina d’or dramàtica. M’ho he passat molt bé escrivint sobre una criatura tan formidable com és el llop.

—Us ho vàreu plantejar també com a repte, atès que era la vostra primera novel·la? Seré capaç, seria el repte, de donar veu al llop i mantenir l’interès, sense afegir-hi fabulació ni trames secundàries?

—Més aviat al contrari. Els límits, en ser clars i precisos, em marcaven molt bé l’estil i el llenguatge. Els límits, més que un inconvenient, em van ser de molta ajuda. D’estímul, fins i tot. El repte en tot cas era veure si seria capaç de cenyir-m’hi, de seguir les vies marcades, sense descarrilar.

—És a dir, que la cotilla us ha donat aire.

—En efecte, els problemes han fet de motor. Des d’un punt de vista purament tècnic, l’equilibri de la novel·la sorgeix de la necessitat de resoldre problemes. Aquesta necessitat de resoldre problemes, el fet de no tenir llibertat total, em va ajudar més que no pas dificultar la redacció, sempre que em concentrés en aquesta part tècnica.

—Queda clar que el que fa el vostre llop és pensar, expressar-se com un home, però sense mai deixar d’actuar com un llop. De la forma més realista possible, per evitar així que l’aparent humanització del llop creada pel llenguatge fes caure el relat cap a la falla o el simbolisme. Ho vàreu veure clar des del primer moment, això?

—Sí. Vaig pensar que només podia estirar la naturalesa del llop cap a la naturalesa humana fins a cert punt. En un moment determinat vaig tenir la temptació d’estirar-lo una mica més i fer-lo més humà, però no ho vaig fer perquè, com dieu, mai no havia de deixar de ser un llop, tot i que no es pot oblidar que és un humà, l’autor, qui fa parlar el llop.

Joseph Smith s’estrena com a novel·lista amb el relat *El llop*, traduït per Amsterdam Llibres.

—La narració era molt pensada abans de la redacció?

—Del tot. Tot era ben pensat i calculat. Amb tots els detalls i la trama. Admiro els escriptors que diuen que la trama o la narració apareix i es construeix quan es posen a escriure, perquè jo sóc incapaç de fer-ho.

—Teníeu present el perill que el relat recordés els films d’animals de Walt Disney o un relat d’aventures de Jack London?

—Era conscient que podia haver derivat cap a un Jack London, que he llegit molt, de petit. Però mai no havia pensat que pogués semblar un Disney. Sobretot, perquè el que més m’omplia el temps era l’escriptura en si. Sí, és una sort que, com dieu, el relat no tendeixi cap a una línia coneguda, sigui London o Disney.

—I no us vàreu preguntar a qui podrà interessar un relat sobre un llop que no estigui farcit de grans aventures, o d’una trama sentimental o molt dramàtica?

—No, perquè no vaig pensar mai en les preferències d’uns lectors determinats, només en la feina. Només estava obsessionat a acabar la novel·la. És una obra de formació i la meua única preocupació era enllestir-la. Pensava en el lector perquè pensava que la lectura havia de ser reeixida. Has de pensar en l’efecte que allò que escrius pot fer en el lector.

—I en l’editor, hi pensàveu?

—Tampoc. En aquest sentit és un llibre bastant egoista.

—El vostre llop només té personalitat de llop. Vàreu pensar que si li donàveu trets específics, molt marcats —un caràcter determinat, una personalitat determinada— el desvirtuaríeu?

—Volia trobar un equilibri entre un retrat imaginari i un retrat realista d’un llop. Quan el lector comença el viatge és troba amb un llop corrent, però a mesura que avança el llibre, el llop adquireix un lleuger toc de romanticisme, d’humanitat.

—L’èxit us ha afectat?

—Malauradament, sí. A la segona novel·la segueixo el mateix patró que amb *El llop*. I ara em preocupa molt la tercera. Però no tot és negatiu: he après a conèixer-me més bé a mi mateix com a escriptor.

Lluís Bonada